

Det var saa meget underligere, som det ærede Medlem over for den højt-ærede Kultusminister, hvem han omtrent var enig med i sit Standpunkt over for dette Forslag, tilraabte ham et Ord, som jeg hørte paa med stor Glæde; han raabte nemlig til ham: „Gaa paa“. Jeg kunde have Lyst til at tilraabe det ærede Medlem og hans Partifæller det samme: „Gaa paa“. Gaa paa ogsaa over for vort Forslag! Lad der blive lidt mere ud af denne Sag end det, der blev antydet fra det ærede Medlems Side. Thi hvis det ærede Medlem og hans Partifæller nu begynde at ønske en gradvis og langsom Gennemførelse af denne Sag, som jeg for øvrigt troede, at han og hans Partifæller i Kjøbenhavn interesserede sig i høj Grad for, hvad skal det saa blive til? Naar det gaar saadan med det grønne Træ, hvordan skal det saa gaa med det visne? Jeg vil tilraabe det ærede Medlem det samme, som han tilraabte Kultusministeren: Gaa paa! Alting gaar saamænd langsomt nok i dette Land. Naar de blot vilde gaa paa i Forening med os, saa er der ikke noget i Vejen; langsomt vil det nok gaa alligevel, men saa er der dog noget mere Mulighed for at faa noget gennemført, og jeg tror, at det ærede Medlem ser noget skævt paa hele denne Sag, naar han siger: Lad Borgerne ordne deres egne Sager. Det forekommer mig, at ligesom han før omtrent var enig med den ærede Kultusminister, saa er han her omtrent enig med den gamle Frikonkurrencemand fra Fredensborg, det bliver omtrent det samme Standpunkt: Lad Borgerne selv ordne deres Sager, hvad skal Stat og Kommune blande sig deri. Det forekommer mig at være en underlig Ordning af deres egne Sager, at ubemidlede Børn bespises gennem Foreninger, støttede og opretholdte ved privat Velgørelse, det er da ikke at ordne deres egne Sager. Det forekommer mig, at Befolkningen ganske anderledes ordner sine egne Sager gennem Kommune og Stat. Det er en fri og menneskeværdig Ordning af egne Sager, at man gennem Samfundets Organer, Kommune og Stat, ordner dem. Det er virkeligt, at Borgerne ordne deres egne Sager, men dette, at der dannes nogle velgørende Foreninger, som ordne Sagerne for de fattige, er alt andet end demokratisk, alt andet end stemmende med Forholdene, som de bør være i et frit Samfund, ihvorvel jeg og mine Partifæller anerkende, at saa længe Samfundet ikke vil ordne disse Sager, maa vi være glade, naar private velgørende Foreninger træde

til. Vi have ikke vist en mærkelig Tillid til Statsmyndighederne, men det er allerede sagt af det ærede Medlem for Esbjerg, at der slet ikke er Tale om noget saadant i vort Lovforslag, men jeg vil haabe, at det ærede Medlem for Esbjerg har givet de Anskuelse Udtryk, som deles af Flertallet i denne Forsamling. Det, at ikke flere Repræsentanter ude for Landet have talt, at Landbovenstre har holdt sig temmelig tavs i denne Sag og nu til sidst har fundet Udtryk gennem det ærede Medlem for Esbjerg, haaber jeg maa være et Vidnesbyrd om, at man fra Landbovenstres Side ser noget mere velvillig paa denne Sag end fra de kjøbenhavnske liberales Side. Hvis det ærede Medlem for Esbjerg er et Udtryk for det øvrige Venstre, tror jeg, at der er Mulighed for at faa noget ud af denne Sag, og at vi kunne gaa til Forhandling i et Udvalg med Haab om, at der skal komme noget mere ud af den, end en lille Forandring i Fattigloven, som maaske ikke en Gang behøves. Jeg tror at vi da virkelig skulde faa en Lov ud, der vil bidrage til, at en stor Del af den Nød, som nu er skildret af saa mange Medlemmer, bliver afhjulpen.

Formanden (Sofus Høgsbro): Folketingsmanden for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

J. Hage: Jeg ønsker blot at sige til det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme), at der er en meget væsentlig Forskel paa, om Staten giver Borgerne en Ret til noget, eller om den private Velgørelse sætter sig i Bevægelse, hvor der trænges til den. Der er det den enkeltes Opgave at søge at blive fri for at modtage denne Hjælp, men den Hjælp, som han faar af Staten, gør han sig ingen Skrupel ved at modtage, det er en simpel Borgerrettighed, som Loven har tilstaaet ham. — Til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) vil jeg bemærke, at han svæver i en Vildfarelse, naar han tror, at jeg har været med til at bevilge de store Beløb til Avlscentre o. s. v. for Svinenes og Hestenes Skyld i Modsætning til Børnene; det er udelukkende, for at de kunne komme frem og blive spiste, andet Formaal har jeg ikke haft dermed.

Formanden (Sofus Høgsbro): Folketingsmanden for Kjøbenhavns Amts 3de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.